

Wie zijn degenen die recht op de doop hebben en behoren te worden gedoopt?

De wederdopers (zo genoemd omdat ze degenen herdopen die als kind gedoopt werden) hebben het recht van kinderen op de doop ontkend en heftig bestreden. Volgens hen hebben alleen volwassen personen recht op deze instelling en is de gehele groep van kinderen ervan uitgesloten. Tegen deze geestelijke beroving hebben geleerde mannen veel geschreven; zij hebben het recht van kinderen op de doop gehandhaafd en het grondig onderwezen vanuit de Schrift der waarheid. Op dit punt ben ik geheel tevreden en ik twijfel er niet aan, dat als God de God van de gelovige is, Hij het ook is van hun zaad. Daarom kan niemand hun het water verbieden [Hand. 11:47], en ik behoef me dan ook niet met dit punt in te laten.

In hun ontkenning van de kinderdoop hebben de wederdopers zich eraan schuldig gemaakt dat zij de doelgroep die op wettige wijze de doop mag ontvangen te nauw hebben gemaakt. Maar het is voor mij de vraag of anderen deze wellicht omvangrijker hebben gemaakt dan dat het Woord van God zal toestaat.

Man kan zich op beide wijze schuldig maken: door teveel en door te weinig. Ik twijfel er niet aan dat sommige kinderen die binnen de zichtbare kerk geboren zijn, gedoopt mogen worden; maar ik vind dat ik niet kan onderschrijven dat ál zulke kinderen zouden moeten worden toegelaten tot deze heilige instelling – tenzij ik hierin meer tevreden gesteld zal worden dan ik tot nog toe ben.

Aangezien het een zaak is die de praktijk raakt, is het de moeite waard om te overwegen. Mijn twijfels op dit punt hebben me ertoe verplicht te onderzoeken of ik mogelijk iets in deze kwestie kan vinden waarin ik kan berusten.

Als antwoord op de voornoemde vraag moet er eerst iets worden gezegd met betrekking tot het recht dat volwassen personen op de doop hebben, en daarna over het recht van kinderen. Maar aangezien we maar zelden horen dat er onder ons een volwassen persoon wordt gedoopt, zal ik hierover weinig zeggen. Ik had er helemaal aan voorbij kunnen gaan als het niet iets zou kunnen bijdragen aan het verhelderen van datgene waar mijn moeilijkheid ligt, namelijk het recht betreffende kinderen die uit christelijke ouders geboren zijn, maar dan zulke ouders die een schande zijn van hun eigen belijdenis.

Om beter te slagen in dit onderzoek moet er van één onderscheiding goed nota worden genomen, en dat is dit onderscheid: er is een tweevoudig recht op kerkelijke voorrechten. Er is een recht *in foro Dei*, dat wil zeggen: ten overstaan van God, en er is een recht *in foro ecclesiae*, dat is: in de beoordeling van de kerk. Als deze twee zaken worden verward, dan vermenigvuldigen mensen hun woorden zonder iets te bereiken. Iemand kan een recht hebben op de kerkelijke voorrechten ten overstaan van de Heere, zonder dat hij er in de beoordeling van de kerk recht toe heeft. En andersom, iemand kan ten overstaan van de kerk een recht hebben op kerkelijke voorrechten terwijl

hij geen recht heeft ten overstaan van de Heere. Want de aanwezigheid van de zaak is genoeg ten overstaan van God; maar in de beoordeling van de kerk moet ook zichtbaar worden dat het er is. Voor ons geldt: “In het geval iets zich niet zichtbaar voordoet, zijn onze afweging en ons oordeel hetzelfde als wanneer iets ook metterdaad niet bestaat”. Het betreft dus twee onderscheiden vragen: (1) wie behoren er gedoopt te worden? en (2) wie behoren er de doop te verlangen? De eerste vraag betreft een recht op de doop in de beoordeling van de kerk; de tweede vraag gaat over het recht daarop ten overstaan van God.

Nu deze zaken vooropgesteld zijn, kunnen we de volgende conclusies naar voren brengen.

Conclusie 1. Slechts diegenen hebben een recht op de doop ten overstaan van de Heere, die metterdaad een zaligmakend aandeel in de Heere Jezus Christus hebben.

Argument 1. De Schrift brengt duidelijk naar voren dat het bezit van de Geest en het geloof de noodzakelijke voorvereisten zijn om gedoopt te worden.

- a) Hand. 8:36-37: “Daar is water, zei de eunuch, wat verhindert me om gedoopt te worden? Filippus antwoordde: Indien u van ganser harte gelooft, is het geoorloofd.” Hij zegt niet alleen “indien u gelooft” maar “indien u gelooft van ganser harte”. Dat geeft duidelijk aan dat het om een ongeveer geloof gaat, zoals de apostel zegt. Terecht leidt Ursinus daaruit af: dus – als u niet gelooft, is het niet geoorloofd. En dit moet noodzakelijkerwijs worden opgevat als ten aanzien van het oordeel van God; want niemand kan zeggen dat *oprecht* geloof noodzakelijk is ten aanzien van het recht op de instelling in de beoordeling van de kerk. En zodoende doopt Filippus hem op grond van een geloofwaardige belijdenis van geloof; maar bovendien vertelt hij hem dat het niets minder dan de *waarheid* van het geloof is dan hem ten overstaan van de Heere het recht geeft om de doop voor zichzelf te verlangen.
- b) Hand. 10:47: “Kan ook iemand het water weren dat deze niet zouden worden gedoopt, die de Heilige Geest ontvangen hebben evenals ook wij?” Dit vers geeft te kennen dat als zij de Heilige Geest niet zouden hebben ontvangen, zij ook geen echt recht op de doop zouden hebben; maar nu hadden zij de Heilige Geest wel ontvangen evengoed als de apostel zelf en de gelovende Joden die de Geest hadden gekregen als een Geest van zaligmakende genade en tevens als een Geest van extra-ordinaire gaven – niet alleen (zegt Piscator) de gave van spreken in vreemde tongen, maar [allereerst] de gave van het christelijke geloof. Op grond hiervan merkt hij op dat volwassenen personen in de kerk moeten worden aangenomen door de doop, als het op grond van aannemelijke argumenten zo lijkt te zijn dat ze in Christus geloven. Trouwens, het is waar dat het ontvangen van de Heilige Geest [in Hand. 10] in directe zin betrekking heeft op de extra-ordinaire gaven – maar toch zijn die buitengewone gaven niet rechtstreeks de grond waarop zij het recht op de doop hadden – het gold slechts in zoverre die gaven een bewijs waren dat deze mensen de Geest van heiligmaking bezitten. De aanwezigen hoorden hen in tongen spreken; en

daarom zegt Petrus: “Kan ook iemand het water weren, als we zien dat zij de gave van de Heilige Geest hebben ontvangen?” De gave van de Heilige Geest vooronderstelt (zoals blijkt uit Hand. 2:38-39) de aanwezigheid van bekering, in ieder geval de waarneembare zijde van bekering. En deze waarneembaarheid was de grond van hun recht op de doop in de beoordeling van de kerk; en de daadwerkelijke aanwezigheid van de bekering was de grond van hun recht ten overstaan van God.

Argument 2. Ook de woorden waarmee de doop is ingesteld, maken dit duidelijk. Matth. 28:19-20 “Ga dus, en maak alle volken tot discipel door ze te dopen.” Eerst moeten ze tot discipel worden gemaakt; vervolgens (en niet eerder) hebben zij een recht op de doop. Een discipel van Christus te zijn en een gelovige te zijn, zijn wederzijds inwisselbare aanduidingen. Dat leert Christus ons immers als we dit vers vergelijken met Mark. 16:16 “Wie gelooft en gedoopt wordt”, enz..

Welnu, kinderen kunnen evenzeer discipelen van Christus zijn als volwassen personen, zoals duidelijk is op grond van Hand. 15:10 “Nu dan, waarom verzoekt u God door een juk (namelijk de besnijdenis) te leggen op de nek van de discipelen?” Zo hebben de apostelen het opgevat, zoals duidelijk wordt uit de praktijk van hun handelen. En dat mag voor ons een voldoende toelichting hierop zijn. Zie eens hoe Petrus zelf te werk gaat, Hand. 2:38 “Bekeert u dan, en laat u dopen.” Hieruit wordt duidelijk dat hij hun bekering vereist als iets dat aan de doop voorafgaat, als iets dat noodzakelijk is om hen geschikt te maken voor het recht op de doop en voor de rechtmatige doopsbediening. Er worden dan ook geen andere voorbeelden in de Schrift vermeld van mensen die werden gedoopt, dan slechts van diegenen die de indruk gaven een zaligmakend aandeel te hebben in Christus; verderop zullen we dit laten zien.

Argument 3. Het zal helder worden als we overwegen wat het eigene van de sacramenten is en wat de doeleinden ervan zijn, en ook overwegen tot welk gebruik God ze heeft ingesteld. De Schriften vermelden deze zaken allemaal.

1. De sacramenten zijn geen instellingen die bekering bewerkstelligen, maar ze bevestigen en versterken de bekering. Ze zijn ingesteld voor het nut en het welzijn van Gods kinderen, niet van anderen. Ze zijn gegeven aan de gelovigen als gelovigen, zoals Rutherford zich uitdrukt. Daarom zijn anderen dan de gelovigen niet de personen die ten overstaan van de Heere de sacramenten kunnen ontvangen.

Indien we het hiermee niet eens zouden zijn, dan zijn er slechts twee alternatieven: of de sacramenten gaan in geen enkel opzicht over zaligmakende genade; of ze zijn ingesteld als middelen om de eerste genade te geven (dat is: ze zijn bedoeld om de mensen te bekeren).

Als men zou zeggen dat ze in geen enkel opzicht gaan over zaligmakende genade, dan kan de doop niet de doop der bekering worden genoemd [Mark. 1:4]; en evenmin zouden mensen dan worden gedoopt ‘tot vergeving der zonden’ [Hand. 2:36]. Evenmin kan de doop dan worden

bezien als een zegel van de rechtvaardigheid van het geloof [Rom. 4:11]. Maar dit alles gaat overduidelijk tegen het getuigenis van de Schrift in. Ik kan me ook niet herinneren dat iemand dit zo verdedigd heeft, alhoewel mr Fullwood eraan hecht te zeggen dat we ook die mensen bij wie geen sprake is van zaligmakende genade, moeten beschouwen als werkelijk gedoopt.

Als men zegt dat de sacramenten zijn ingesteld als middelen om de eerste genade [de wedergeboorte] te geven, dan gelden twee zaken:

- (1) Dan is niemand bekeerd vóór zijn doop, wat overduidelijk onwaar is (Hand. 8:12,37), of anders wordt de doop tevergeefs gegeven aan hen die bekeerd zijn (wat niet minder onwaar is). Maar dit is zeker, middelen die worden aangewend om iemand te geven wat hij reeds tevoren had, zijn zinloze middelen.
 - (2) Dan zou het ontrouw zijn jegens Christus en wreedheid jegens de mensen om de sacramenten aan wie dan ook maar te onthouden. Zou het geen zielenmoord zijn om van zelfs één iemand de middelen te onthouden die de eerste genade geven? Zou het niet ontrouw zijn aan Hem die wil dat alle mensen zalig worden en tot kennis van de waarheid komen? Echter, niemand kan ontkennen dat de sacramenten, en in het bijzonder de doop, niet bedoeld zijn om aan allen zonder onderscheid te worden gegeven. Zo blijft dus slechts dit over, dat de sacramenten zijn ingesteld om de genade te versterken; en dat veronderstelt noodzakelijkerwijze dat er reeds voorafgaande genade in de ziel aanwezig is, als we beseffen dat iets wat er niet is ook niet kan worden versterkt.
2. De doop is door God ingesteld als een zegel van de rechtvaardigheid van het geloof. Dat getuigt de apostel ten aanzien van de besnijdenis (Rom. 4:11) en dienovereenkomstig ook over de doop die nu in de plaats van de besnijdenis gekomen is: “Door de besnijdenis van Christus, begraven met Hem in de doop” (Kol. 2:11-12). Dit bestrijdt niemand dan de socinianen en dergelijken. Maar nu, niemand heeft recht op het zegel dan alleen degenen die een aandeel hebben in datgene wat wordt verzegeld. Als een zaak verzegeld wordt, dan is het de veronderstelling dat die zaak zelf ook aanwezig is. Het contract moet gesloten zijn voordat het wordt verzegeld. Niemand zal een blanco vel verzegelen, veel minder mag Gods zegel worden gegeven aan iemand die geen aandeel heeft in datgene waarvoor het zegel is ingesteld om dat te verzegelen. En het is duidelijk dat degenen die buiten Christus zijn, geen aandeel hebben in Zijn gerechtigheid en dus ook geen recht hebben ten overstaan van God op het zegel van die gerechtigheid. De apostel zegt: “Abraham ontving de besnijdenis als een zegel van de gerechtigheid van het geloof die hij tevoren had”. In het geval dat degene die gedoopt wordt iemand is die geen zaligmakend aandeel in Christus heeft, wordt de instelling in zijn geval misbruikt, en daarom heeft hij geen recht op de doop ten overstaan van God. Dat er sprake is van misbruik wordt duidelijk uit hetgeen hiervoor is gezegd. Want (zoals Witsius leert), God

verzegelt jegens zo iemand niets dat werkelijk ten goede is. Aan de weldaden van het verbond heeft hij part noch deel; hoe kan hij dan recht hebben op de instelling die dat verbond juist verzegelt?

Misschien dat sommigen zeggen dat de doop het voorwaardelijke verbond der genade aan zo iemand verzegelt. Echter (en dan ga ik nog voorbij aan de toetsing van een voorwaardelijk genadeverbond, wat door vele godvruchtige en geleerde theologen wordt ontkend):

- (1) dat is niet te verenigen met de algemene leer van de rechtzinnige godgeleerden die stellen dat de werkzaamheid van de doop niet gebonden is aan het tijdsmoment waarop het wordt bediend; terwijl als de doop een zegel is van het voorwaardelijke verbond als zodanig, dan is het zeker dat de werkzaamheid ervan gebonden is aan dat moment aangezien we geen andere werkzaamheid kennen dan die van daadwerkelijke verzegeling. (2). Als de doop het voorwaardelijke verbond verzegelt, dan geldt: óf het verzegelt het verbond louter zoals het wordt aangeboden en zonder dat het wordt aanvaard, óf het verzegelt het verbond dat zowel is aangeboden als aanvaard.

In het eerste geval (de doop als zegel van een aangeboden voorwaardelijk verbond) verzegelt de doop niet de verbintenis aan onze zijde; maar dat is niet alleen in strijd met de rechtzinnige leer van de godgeleerden over de doop, maar het is ook niet in overeenstemming met wat de Schriften zeggen over degenen die zijn gedoopt, die immers zijn “begraven met Christus in de doop, gedoopt in Christus, tot één Lichaam”, enzovoort. Bovendien, hoe zou iemand dan de doop kunnen onthouden van degenen aan wie het voorwaardelijke verbond wordt voorgehouden, of ze er nu wel of niet ermee instemmen om een discipel van Christus te zijn?

In het tweede geval [de doop als zegel van een voorwaardelijk verbond dat niet alleen is aangeboden maar ook aanvaard] ligt de zaak anders; in feite heeft men toegegeven; want degenen die het verbond aanvaardden, zijn in Christus, aangezien niemand in het verbond met God kan komen dan door de Middelaar. Het zal de zaak niet verder helpen als iemand aanvoert dat de doop het voorwaardelijke verbond verzegelt zoals het uitwendig is aanvaard door belijdenis te doen. Immers, God brengt het geloof naar voren en niet de belijdenis als de conditie van het voorwaardelijke verbond der genade. Daarom, degenen die niet aan de voorwaarden voldoen die God Zelf in Zijn Woord heeft vastgesteld, die kan God niet beschouwen als mensen die het verbond hebben aanvaard, ook al zouden ze ten aanzien van de mensen zo worden beschouwd. Want voor de mensen is niet het geloof zelf waarneembaar, maar de belijdenis ervan (of dat nu slechts met de mond is of echt).

Als iemand zou zeggen dat de doop de verzegeling is van het zichtbare kerklidmaatschap in het geval van diegenen die geen zaligmakend aandeel in Christus en Zijn gerechtigheid hebben, dan zou ik een bewijs willen vragen, van de gedachte dat de doop is ingesteld om het zichtbare kerklidmaatschap te verzegelen en geen enkele andere weldaad van het verbond. Of waar valt te lezen dat God de weldaden van het verbond voor de helft verzegelt? Zoals mr. Baxter opmerkt, het doeleinde van een sacrament moet in de definitie van wat een sacrament is, vermeld staan. En het is zeker dat God het heeft ingesteld om de rechtvaardigheid van het geloof, de vergeving der zonden enzovoorts aan sommige personen te verzegelen. Als het dan ook zou zijn ingesteld om slechts het uiterlijke kerklidmaatschap te verzegelen voor anderen, dan moeten er twee dopen zijn, alhoewel de apostel ons vertelt dat er maar één is (Ef. 4:5).

3. Laten we die bijbelteksten bezien die op directe wijze de natuur, de doeleinden en het nut van de doop naar voren brengen.

Matth. 3:11. “Ik doop u wel met water tot bekering”. Vandaar dat de doop ook wordt genoemd *de doop der bekering* (Hand. 19:4). Het is onmiskenbaar dat Johannes doopte met de doop der bekering – en dan niet met het oog op een bekering die nog op de doop zou volgen, maar die eraan voorafging. Johannes doopte immers slechts diegenen die hun zonden beleden (Matth. 3:6) en hij vereiste van hen een belijdenis van hun geloof in Degene die komen zou (Hand. 19:4).

De doop wordt genoemd *de doop der bekering tot vergeving der zonden* (Mark. 1:4). Petrus roept degenen die doorstoken waren in hun hart, op om zich te bekeren en te worden gedoopt tot vergeving der zonden [Hand. 2:38]. In dit vers kan de uitdrukking niet anders worden opgevat dan dat de doop dient als een getuigenis en bevestiging van de vergeving der zonden, zoals onze godgeleerden hebben aangetoond tegenover de roomsgezinden.

Rom. 4:11. Abraham ontving de besnijdenis als een zegel van de rechtvaardigheid die hij reeds tevoren had.

Gal. 3:27 “Want zovelen van u als er gedoopt zijn in Christus, hebt u Christus aangedaan”. De doop wordt hier gemaakt tot een zegel van onze vereniging met Christus; en dat is ook één van de doeleinden van de doop. Dit doeleinde (zegt een geleerde man, Wendelinus) verkrijgen slechts de gelovigen; immers, zo zegt de apostel aansluitend [Gal. 3:28], “U bent allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus”.

Evenzo wordt de doop genoemd *het bad van de wedergeboorte* [Tit. 3:5] en er wordt gezegd dat we gedoopt worden in de dood van Christus [Rom. 6:3] en tot één lichaam [...]. In al deze gevallen moet de doop worden beschouwd als een verzegeling van zaken die reeds hebben plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat niemand dan alleen diegenen die een aandeel in Christus

hebben, recht hebben ten overstaan van God op de doop. Dit zullen we nog verder toelichten door middel van de argumenten die zullen worden aangevoerd om de volgende conclusie te bewijzen.

Van deze waarheid zouden velen rechtzinnige godgeleerden als getuigen kunnen worden opgevoerd; sommigen van hen zullen verderop worden aangehaald. Maar mr. Fulwood gaat daar recht tegenin in zijn verhandeling over de zichtbare kerk. Hij zegt: "Het woord van God in Gen. 17:23 erkent dat iemand een recht op het eerste zegel van het verbond kan hebben en dat ten overstaan van God, terwijl hij toch geen zaligmakende genade bezit. Ismaël was 13 jaar oud (vers 25) toen hij werd besneden en daarom al op de leeftijd waarop hij voor zichzelf kon antwoorden. Toch had Ismael geen zaligmakende genade en evenmin was hij in het verbond van Izaak; hij was uitgesloten van het verbond van de absolute en zekere zaligheid (vers 19). Toch had Ismael een recht ten overstaan van God op het eerste zegel van het verbond. Dat is overduidelijk op grond van het onmiddellijke gebod van God dat ieder die in het huis van Abraham was, moest worden besneden (vers 12) en Abraham heeft dit gebod ook aldus opgevat. Vanwege het gebod van God besnijdt hij Ismael als eerste van allen. Nu, wat anders dan het gebod geeft iemand recht op de instelling? Wat anders geeft iemand het recht op een bepaalde instelling, dan het bevel daartoe; en wat geeft in ieder geval iemand duidelijker het recht dan het gebod van God zelf? En het recht dat wij hebben op grond van Gods gebod is zonder twijfel een recht ten overstaan van God en zoals God het ziet."

In antwoord hierop ontken ik dat Ismael een recht had op de besnijdenis ten overstaan van God. Het tegendeel is trouwens ook bij lange na niet overduidelijk op grond van een onmiddellijk gebod van God (vers 12). Het gebod van God legt een verplichting op aan diegene aan wie het gebod is gericht, en wel om de instelling zodanig te gebruiken als het gebod aangeeft. Maar het gebod geeft niet een recht op elke instelling. Als de instelling waarvoor het gebod geldt, geen verzegelende instelling is, dan vooronderstelt het gebod inderdaad dat de betreffende persoon er recht op heeft, en het gebod is een bewijs van dat recht. In zo'n geval vereist de instelling geen bepaalde kwalificatie in de betrokkene om zijn recht daarop te funderen. Zo is het in de instelling van het horen van het Woord. Het gebod om te horen vooronderstelt een recht om te horen; want anders zouden de dienaren naar het gebod van God preken tot diegenen die geen recht hebben om te horen. Immers, het gebod om te horen verplicht alleen dan, wanneer er iets gesproken wordt dat gehoord mag worden. Maar in het geval de instelling een verzegelende instelling is (en dat is het geval ten aanzien van de sacramenten waarover we nu spreken), dan ontvangen we het gebod onder een tweevoudige notie: ten eerste als een plicht en ten tweede als een bijzonder voorrecht. De aanleiding tot het misverstand [bij mr Fulwood] lijkt hierin te liggen dat deze twee worden verward en niet goed onderscheiden. Het sacrament is een plicht

omdat het wordt geboden. Het is een bijzonder voorrecht omdat het alleen wordt toegestaan aan een bepaalde soort personen. Welnu, in een dusdanig geval is er een bepaalde kwalificatie vereist in de betrokkene om daarop zijn recht op de verzegelende instelling te funderen. Ik denk dat de geleerde man [mr Fullwood] niet anders wil zeggen dan dat het noodzakelijk was dat de betrokkene die recht had op de besnijdenis, iemand moest zijn die in het verbond met God was, wat men ook onder dit verbond moge verstaan. Ook hij zal erkennen dat iemand die op geen enkele wijze in het verbond met God was, geen recht kon hebben ten overstaan van God op het sacrament. Dan valt niet te ontkennen dat het recht op deze instelling scharniert op de aanwezigheid van bepaalde kwalificaties in de persoon. Het gebod van God gaf geen recht op het sacrament maar verplichtte tot twee zaken in onderlinge samenhang: tot de betreffende kwalificatie (welke dat ook moge zijn geweest) en tot het gebruik maken van de instelling. Het gebod was dus niet een bewijs ervan dat iemand het recht erop bezat, hetzij het recht ten overstaan van God of ten overstaan van de kerk. Wat naar voren is gebracht met betrekking tot de besnijdenis, geldt voor alle verzegelende instellingen. Dus wat deze geleerde man beweert betreffende het recht op een verzegelende instelling op grond van het feit dat God gebiedt om het zegel te ontvangen, dat ondersteunt de stelling niet. Wat hij had moeten bewijzen, was dat het gebod van God in zo'n geval recht geeft op de instelling; maar dat kunnen we niet zonder bewijs aannemen of louter omdat hij het beweert. Toen Petrus in de naam van de Heere iedereen tot wie hij sprak, beval zich te laten dopen (Hand. 2:38), verplichtte dat gebod hen inderdaad om zich aan die heilige instelling te onderwerpen; maar tegelijkertijd moesten ze dat doen overeenkomstig Gods eigen wijze, als personen die op de juiste wijze waren gekwalificeerd. Maar Petrus' gebod was er geen blijk van dat ze recht tot de doop hadden, hetzij een recht ten overstaan van God of in de beoordeling van de kerk, zolang als ze onboetvaardige moordenaars waren van de Heere der heerlijkheid. Integendeel, want de apostel liet hun pas toe nadat zij het Woord gaarne hadden aangenomen. Daarom zou ik willen vragen: (1) Waren die personen tot wie de apostel zei "Eenieder van u worde gedoopt" verplicht om zich aan deze instelling te onderwerpen? Dat ze dat waren is duidelijk als het inderdaad zo is dat Gods gebod bij monde van Zijn knecht hen daartoe kon verplichten. (2) Hadden de apostelen hen mogen dopen ook als ze onboetvaardige beschimpers van de godsdienst waren gebleven, vijanden van Christus, zonder berouw over hun zonden en zonder berouw te belijden, zonder geloof en zonder bekering, en ook zonder de indruk te geven dat ze geloofden en zich bekeerden? Zouden zulke mensen op wettige wijze de doop hebben kunnen ontvangen? Wie zou beweren dat dit zou mogen, zou verachting uitgieten over Christus' heilige instelling. Ik ben er zeker van: als de apostelen in zo'n geval dergelijke mensen hadden gedoopt, dan zouden ze de grenzen van hun opdracht hebben

overschreden. Ze hadden immers de verplichting ontvangen om eerst tot discipelen te maken, en om daarna te dopen [Matth. 28:20].

Uit dit alles wordt duidelijk dat mensen de verplichting kunnen hebben om de doop te ontvangen op grond van het gebod van God, terwijl zij toch daar geen recht op hebben, noch een recht ten overstaan van God, noch een recht in de beoordeling van de kerk. Evenals het bevel van Christus "doe dat tot mijn gedachtenis" allen die het evangelie horen, verplicht om deel te nemen aan het sacrament van het Heilig Avondmaal telkens wanneer God hun de gelegenheid geeft, toch geeft dat gebod niet aan iedereen daartoe het recht ten overstaan van God of in de beoordeling van de kerk. Dat gebod is ook geen bewijs van een dusdanig recht; want er is de mogelijkheid dat velen onwettig deelnemen en worden velen onwettig toegelaten door ambtsdragers, ondanks dat Gods gebod hen ertoe verplicht om deel te nemen. Ingeval het een zonde van hen is als ze niet deelnemen (en dat is ook noodzakelijkerwijs zo, want Christus maakt Zijn wil aan hen bekend en dit gebod is een deel van zijn geopenbaarde wil), dan is het hun plicht om het Avondmaal te ontvangen. Toch kan het zijn dat zij het onwettig ontvangen, namelijk indien ze voortgaan in hun openlijke zondigheid. Niet allen die het Evangelie horen, hebben een recht tot het Avondmaal, hetzij een recht ten overstaan van God of in de beoordeling van de kerk. Ik denk dat niemand dit zal ontkennen. Allen behoren inderdaad te eten, maar, volgens de apostel moeten zij zich eerst onderzoeken en dan eten (1 Kor. 11:28). Over deze vraag meldt Ursinus ons: "Wie behoren er te komen tot het Avondmaal? De sacramenten zijn ingesteld voor de gelovigen en de wedergeborenen alleen, om hun de belofte van het Evangelie te verzegelen en om hun geloof te versterken." Ook vermeldt hij dat de goddelozen en de hypocrieten niet behoren te komen; het is niet zo dat zij niet verplicht worden om te komen, dat is niet wat hij bedoelt te zeggen. Maar: zij kunnen niet wettig komen, zoals blijkt uit wat hij daarna zegt, namelijk dat degenen die niet komen, de ene zonde op de andere zonde stapelen.

Maar luister eens naar de tegenwerping tegen deze opvatting, en naar zijn antwoord daarop. "Tegenwerping: God gebiedt aan iedereen om gebruik te maken van de sacramenten. Antwoord: Hij beveelt aan allen het gebruik van de sacramenten; maar dan een wettig gebruik en dat is er alleen als er geloof en bekering is. God beveelt dat allen worden gedoopt en het Avondmaal gebruiken; maar Hij beveelt tevens dat allen geloven en zich bekeren (Hand. 2:38)." Veronderstel dat een heer aan zijn knecht het bevel geeft om de akker in te zaaien; geeft dat hem het recht om meteen te gaan en het zaad uit te strooien, zonder dat hij de grond eerst heeft omgeploegd en het klaargemaakt heeft om het zaad te ontvangen? Als hij zo te werk zou gaan, dan was hij een ongehoorzame knecht. Hij kan dan niet als excuus aanvoeren dat hij het directe gebod had van zijn meester om de akker in te zaaien. Zo is het ook in het huidige geval. Ismael was door Gods bevel verplicht om het zegel van de rechtvaardigheid van het geloof te ontvangen; maar

door datzelfde bevel was hij ook verplicht om de gerechtheid van het geloof te ontvangen. En zolang hij dat laatste niet had gedaan, had hij ten overstaan van de Heere geen recht op het zegel.

Conclusie 2. Zichtbare gelovigen en diegenen die hun godsdienst belijden en daarmee waarschijnlijk maken dat ze een zaligmakend aandeel in Christus hebben, hebben in de beoordeling van de kerk recht op de doop zodat ze daartoe mogen worden toegelaten, ook in het geval dat ze metterdaad geen zaligmakende genade hebben en ook nooit zullen hebben. Dit voorrecht wordt hun vergund zonder dat er een minutieus onderzoek moet plaatsvinden hoe hun staat tegenover God is. De mensen behoren in zo'n situatie de eerste aannemelijke belijdenis te beschouwen als de grond waarop zij moeten worden toegelaten. Dit alles is helder vanuit de voorbeelden die vermeld worden in de Schrift van mensen die gedoopt worden, in het bijzonder uit de handelwijze van Johannes de Doper (Matth. 3:11) en die van Filippus die de Samaritanen doopten (onder wie ook Simon de tovenaer) en uit zijn doop van de eunuch (Hand. 8). En inderdaad, als een belijdenis die oprecht lijkt te zijn, aan de kerk niet het recht gaf om de zegelen aan dergelijke personen te geven, dan zou de kerk ze aan niemand kunnen geven zonder dat er een openbaring plaatsvindt waarin God de staat van die persoon ten overstaan van de Heere bekendmaakt. Maar dit is zo duidelijk dat het overbodig zou zijn om verder bewijs hiervoor te willen hebben. En daarom gaan we naar de volgende conclusie.

Conclusie 3. Alleen zichtbare gelovigen, zodanigen die blijk geven van een zaligmakend aandeel in Christus, hebben in de beoordeling van de kerk recht op de doop. Niet gedoopt behoren te worden de mensen die (wat ze ook met woorden belijden over hun geloof in Christus enz.), openlijk en zichtbaar hun belijdenis tegenspreken en met hun levenspraktijk loochenen; evenmin als mensen gewoonlijk werelds zijn in hun wandel of schromelijk onwetend ten aanzien van de fundamentele punten van het christelijke geloof. Zulke mensen mogen niet worden gedoopt, ook niet als ze om de doop verzoeken.

Argument 1. Matth. 7:6 "Geef het heilige aan de honden niet en werp uw paarden niet voor de zwijnen". Het sacrament van de doop is iets heilig, en degenen die geen zichtbare heiligen zijn, zijn zichtbare honden en zwijnen. "Zoals een hond terugkeert tot zijn uitbraaksel, zo keert een dwaas terug naar zijn dwaasheid" (Spr. 26:11). Zie ook 2 Petr. 2:18,20. Wie anders is een dwaas, dan hij die niet begrijpt en God niet zoekt; wie anders dan hij die geheel verdorven en vuil is (Ps. 14)? Onze Heere zelf vertelt ons dat het niet gepast is het brood te nemen en aan de honden voor te werpen (Matth. 15:26). Zanchius zegt: "Daarom, wat anders is het dan het bloed van Christus onder de voet te vertrappen en het aan spot bloot te stellen indien we onboetvaardige en ongelovige mensen tot het sacrament van de doop zouden toelaten?" het zou beuzelachtig zijn om te zeggen: als dit al iets

bewijst, dan bewijst het dat geen onwedergeboren iemand mag worden gedoopt, want zij zijn die dwazen [Ps. 14:1]. Want inderdaad, zoals al gezegd, niemand van hen heeft een recht op de instelling ten overstaan van God. Maar hoe hun staat tegenover God ook moge zijn, als ze tegenover ons er geen blijk van geven dat ze dwazen, honden en zwijnen zijn, dan mogen we ze niet als zodanig beschouwen. We moeten hen houden voor zichtbare gelovigen en ze worden ook geacht dat te zijn.

Argument 2. Alleen zichtbare discipelen van Christus behoren te worden gedoopt. Want in de doop wordt de betrokkene openlijk erkend als een discipel van Christus. Hij moet worden gezien als een dienstknecht van de grote Meester voordat hij diens insigne krijgt en diens uniform draagt. De opdracht om te dopen luidt: maak eerst discipelen, doop daarna (Matth. 28:19). En dit is ook geheel de natuurlijke volgorde van deze zaken. Echter, alleen zichtbare gelovigen kunnen worden erkend als discipelen van Christus. *Ergo.* De eerste veronderstelling bewijs ik als volgt.

1. Niemand kan worden gehouden voor Christus' discipel dan alleen degenen die blijk geven geleerd te zijn door de Vader (Joh. 6:44-45), en aldus ook tot Christus gekomen te zijn door de krachtadige trekking door de Vader. Dit geldt alleen van degenen die zichtbare gelovigen zijn. Het kan zo zijn dat de Heere anderen begonnen is te onderwijze en dat ze over Hem beginnen te leren, maar zolang dat aan ons niet blijkt, kunnen we hen nooit houden voor discipelen van Christus. Bedenk dat we kinderen evengoed als volwassenen houden voor leerlingen van Christus. Wat we hier zeggen of wat hier gezegd zou kunnen worden, moeten worden opgevat als met betrekking tot personen die bekwaam zijn om het Evangelie te begrijpen; er schuilt niets in ten nadele van het heilige zaad, de kinderen van de gelovigen.
2. We moeten op grond van iemands vruchten beoordelen of hij discipel is (Matth. 7:20): "Aan hun vruchten zult ge ze kennen", namelijk of ze Christus' discipelen zijn danwel discipelen van de duivel. Onze Heere leert dit duidelijk in Joh. 15:8 "Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt dat u veel vrucht draagt; zo zult u mijn discipelen zijn (namelijk blijken te zijn en meer en meer blijken te zijn). Hetzelfde staat in Joh. 8:31 "Indien u in Mijn woord blijft, dan bent u werkelijk mijn discipelen." Hieruit volgt duidelijk, dat alleen zichtbare heiligen de zichtbare discipelen van Christus zijn en dat degenen daarvan worden uitgesloten die hun belijdenis verloochenen door hun levenspraktijk.
3. Degenen die erger zijn dan ongelovigen kunnen niet als discipelen van Christus worden beschouwd. Degenen die het geloof verloochend hebben zijn erger dan ongelovigen (1 Tim. 5:8); en degenen bij wie hun levenspraktijk openlijk strijdt tegen hun belijdenis, hebben het geloof verloochend. Want al belijden zij dat zij God kennen, toch verloochenen zij Hem met hun werken (Tit. 1:16). Het zou afschuwelijk zijn om eraan te denken mensen die met hun werken God verloochenen, te verzegelen met het zegel van het verbond. "Niets is voor hen rein; ze zijn gruwelijk en ongehoorzaam en niet bekwaam tot enig goed werk" (Tit. 1:16).

Luk. 14:26-27 vermeldt wat onmisbaar is om discipel van Christus te zijn. “Indien iemand niet haat zijn vader en moeder en wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij komt, die kan mijn discipel niet zijn”. Zal Christus op geen andere voorwaarden mensen als Zijn discipelen erkennen dan op deze? Dan mogen we mensen niet tot Zijn discipelen rekenen als ze geen blijk geven van deze dingen. En ook wordt in de Schrift nooit iemand een discipelen van Christus genoemd dan alleen degenen die zichtbare gelovigen waren. Weliswaar lezen we in Joh. 6:66 dat velen van zijn discipelen weggingen en niet langer met Hem wandelden. En zo worden ook nu nog sommige zichtbare gelovigen afvallig. Maar dat betekent niet dat zij zichtbare discipelen van Christus zijn op het moment dat zij in een algehele en uiteindelijke afvalligheid terechtkomen; zij die nu afvalligen zijn, waren destijds zichtbare discipelen van Christus. Als wij het hebben over een afvallige discipel, of over een discipel die teruggegaan is, dan bevat het begrip ‘discipel’ vervreemding, zoals de filosofen dat noemen. Evenals wanneer we zeggen: een dode man. De betekenis is daarvan: hij die een man was toen hij nog leefde, is nu dood. Zo wordt duidelijk dat het argument dat Fulwood aan dit vers (Joh. 6:66) ontleent om daarmee te bewijzen dat de zichtbare kerk terecht kan worden beschouwd als een kerk van Christus zonder daarbij te letten op zaligmakende genade [in de leden], nutteloos is voor zijn doelstelling. Hij zegt: “Laten we aannemen dat degenen die ophielden discipelen te zijn (en inderdaad denk ik dat we niet alleen moeten aannemen maar ook voluit moeten vaststellen dat ze nu ophielden om discipel te zijn), dan maakt dat alleen maar duidelijk dat ze destijds geen enkele ware genade hadden, ook al waren ze toen discipelen. Als ze niet gekomen waren, hadden ze ook niet weg kunnen gaan. En zolang als ze met Christus meegingen, waren ze discipelen. Niet mensen die discipelen leken te zijn, maar mensen die discipelen waren, gingen weg.” Inderdaad, hun afvalligheid maakte duidelijk dat ze destijds nooit enige ware genade hebben gehad. Maar het bewijst niet dat ze in de beoordeling van mensen nooit enige aanwijzing hadden van ware genade of dat ze nooit enige blijk hadden gegeven van ware genade. Alleen als zijn argument dat zou bewijzen, kan hij tot zijn conclusie komen. Het bewijst juist het tegendeel, namelijk dat ze gedurende enige tijd zaligmakende genade leken te hebben, aangezien ze werden gerekend tot de discipelen van Christus en met Hem wandelden.

4. Maar ik ontken dat hun afvalligheid alleen maar liet zien dat ze geen ware genade hadden; het maakte ook duidelijk dat ze nooit dusdanige ware discipelen waren geweest als waarvan Christus tot Zijn apostelen zei: “Maak ze mijn discipelen en doop ze”; en daarom waren zij geen ten overstaan van God geen leden van de kerk. Want (zo zegt mr Baxter): “Als Christus zegt: Maak alle volken tot mijn discipelen door ze te dopen, dan bedoelt Hij: oprechte discipelen, ook alhoewel wij nooit kunnen weten of zij oprecht zijn.” Het is zwakke kritiek om

te zeggen dat degenen die weggingen, niet mensen waren die discipelen leken, maar zulken die discipelen waren. Want dat zij het waren, staat evenmin in de tekst, als dat ze het leken. En wat dan, als ik beweer dat zij discipelen schenen te zijn en geen ware discipelen. Maar: ze waren zichtbare discipelen voordat zij zichtbaar afvielen. Ze waren evenveel als Petrus en Johannes werkelijk zichtbare discipelen; maar ze hielden op om zichtbare discipelen te zijn toen ze afvallig werden.”

Argument 3. Alle voorbeelden van de doop die in de Schrift zijn vermeld, maken duidelijk dat niemand werd gedoopt dan degenen die, voorafgaande aan hun doop, blijken gaven van een zaligmakend aandeel in Christus. Degenen die door Johannes de Doper tot de doop werden toegelaten, waren mensen die hun zonden beleden (Matth. 3:6). En dat gold ook van hen die Petrus doopte (Hand. 2:41): “Die zijn woord met vreugde aannamen, werden gedoopt.” De Samaritanen geloofden Filippus in zijn prediking over het Koninkrijk Gods en over de naam van Jezus Christus, en daarna werden zij gedoopt (Hand. 8:12). Simon [de Tovenaar] zelf geloofde ook en werd gedoopt (vers 13). De eunuch zei: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is”, en daarna werd hij gedoopt (Hand. 8:37-38). Paulus kwam eerst tot bekering en daarna werd hij gedoopt (Hand. 9:18). De hoofdman over honderd en degenen die bij hem waren, ontvingen de Heilige Geest, en daarom kon niemand het water van hen werven (Hand. 10:47). Zo ook bij Lydia (Hand. 16:14-15) en bij de gevangenisbewaarder (Hand. 16:32-33), en bij Crispus en anderen (Hand. 18:8). Er kan geen enkel geval worden aangedragen waarin er anders mee schijnt te zijn omgegaan. En het is dus zeker, dat de genoemde voorbeelden tot voorbeeld voor ons moeten zijn in onze vraagstelling. Want al is het dat sommigen (zoals Simon de Tovenaar) in werkelijkheid schijngeelovigen waren, toch geldt de redenering - als hun schijngeelovigheid maar niet naar voren kwam voordat ze werden gedoopt. En men kan niet bewijzen dat dat wel is gebeurd, ook niet in het geval van Simon. Integendeel, het wordt heel duidelijk uit de geschiedenis over hem, dat het enige tijd na zijn doop was dat zijn schijngeelovigheid openbaar kwam. Immers, na zijn doop blijft hij al die tijd bij Filippus, tot aan het moment waarop de apostelen in Jeruzalem Petrus en Johannes naar Samaria zonden en de Samaritanen de Heilige Geest ontvingen door de oplegging van de handen van de apostelen.

Argument 4. De heilige instelling wordt ontheiligd als mensen die geen zichtbare heiligen zijn tot de doop worden toegelaten; maar in dat geval hebben ze in de beoordeling van de kerk geen recht daarop en mogen ze niet worden gedoopt. Het eerste is waar, dus het tweede ook. De ontheiliging van de instelling komt daarin openbaar dat mensen die worden aangemerkt als werkelijke leden van Christus, bekleed met Zijn gerechtigheid, gezegend met de vergeving der zonden enzovoort, terwijl ze voor het oog van de wereld al deze dingen niet hebben, of in ieder geval de indruk wekken die dingen niet te hebben. God heeft de doop ingesteld (zoals eerder werd aangetoond) om deze en dergelijke weldaden te verzegelen. De doop is dus een teken dat getuigt dat de gedoopte persoon een zodanig iemand is. Als zulke mensen gedoopt zouden

worden, zou daarmee verkondigd worden dat er een overeenstemming is tussen Christus en Belial. Dan probeert men het licht met de duisternis te verbinden en dat met een getuigenis te verzegelen. Dat kan niet anders zijn dan een misbruik van Gods heilige instelling. Het was een zware beschuldiging die tegen de priesters werd ingebracht, namelijk dat zij Gods wet hadden geschonden en Zijn heilige zaken hadden ontviid (Ez. 22:26). Zij hadden geen onderscheid gemaakt tussen het heilige en het onheilige, tussen het reine en het onreine. De wet die ze hiermee overtraden, staat uitdrukkelijk in Lev. 10:8-10: “De HEERE sprak tot Aäron: Wijn en sterke drank mag u niet drinken, u niet en uw zonen met u ook niet, als u de tent van ontmoeting binnenkomt, opdat u niet sterft – het is een eeuwige verordening, al uw generaties door – zowel om onderscheid te kunnen maken tussen het heilige en het onheilige, en het onderscheid zichtbaar te maken tussen het onreine en het reine.” Het eerste gaat over zedelijke, het andere gaat over ceremoniële reinheid en onreinheid. Het onderscheid maken is duidelijk iets anders dan het onderscheid zichtbaar maken, zoals in vers 11 duidelijk wordt. “En dat u de kinderen van Israël zou onderwijzen, etc”. Nu, de Heere laat zeer zeker onder het evangelie evenmin als onder de wet toe dat zijn heilige instellingen zouden worden ontheilgd. Als er geen onderscheid wordt gemaakt tussen het heilige en het onheilige, kan dat niet anders zijn dan een ontheiliging van Gods heilige instellingen, tegenwoordig evenzeer als destijds. De priesters werden ook bestraft voor het feit dat zij vreemdelingen in het heiligdom binnenbrachten, onbesneden van hart en van lichaam, waardoor zij het heiligdom bezoedelden (Ez. 44:7). Om het misverstand te voorkomen alsof men zou denken dat de enige aanleiding voor Gods twist was dat zij onbesneden naar het lichaam waren, zegt God er in vers 9 bij: “geen vreemdeling die onbesneden is van hart of onbesneden naar het lichaam, zal in Zijn heiligdom komen”. Let op het kleine woordje ‘of’: geen vreemdeling die onbesneden is van hart of naar het lichaam. Was het heiligdom heiliger dan het sacrament van de doop? Zou zedelijke onreinheid de een wel verontreinigen en de ander niet? Misschien zegt iemand dat het daar ging over vreemdelingen en niet over Israëlieten en dat het daarom goed is als wij deze regels hanteren ten aanzien van openlijke heidenen, maar niet voor openlijke christenen. In dat geval antwoord ik: aan de vreemdelingen werd de toegang tot het heiligdom afgesloten als aan mensen die onbesneden van hart waren, en daarom werden aan allen die onbesneden van hart waren, de toegang ontzegd; want het is een geldige conclusie om van één iemand in een bepaald opzicht hetzelfde toe te passen op allen die in dat bepaalde opzicht ook zo zijn. Bovendien bestraft de Heere uitdrukkelijk de onheilige Israëlieten omdat zij Zijn heiligdom ingaan (Jer. 7:9-11).

Argument 5 (het laatste). Als ten overstaan van de Heere niemand dan alleen werkelijke heiligen een recht hebben op de doop, dan heeft in de beoordeling van de kerk niemand een recht daarop dan degenen die zichtbare heiligen zijn. Het argument heb ik al bewezen. En de gevolgtrekking is overduidelijk. Deze beide opvattingen versterken elkaar wederzijds. Als het Woord allen van het heiligdom uitsluit die geen werkelijke heiligen zijn, dan zouden we met de ene hand erin trekken degenen die we met de andere hand ervan uitsluiten, wanneer we hen die geen blijk geven van

heiliging tot de doop zouden toelaten. Dat is dé manier om mensen tot atheïst te maken, om ervoor te zorgen dat ze niets geloven van wat hun wordt gepredikt. God heeft verklaard dat ten overstaan van Hem niemand recht heeft op de zegelen van het verbond dan alleen degenen die een zaligmakend aandeel hebben in Zijn Zoon, in wie alle beloften Ja en Amen zijn; Hij heeft aan degenen die uitdelers zijn van de heilige verborgenheden [1 Kor. 4:1], bevolen om onderscheid te maken tussen het heilige en het onheilige, en om scheiding aan te brengen tussen het kostbare en het snode. Hij heeft ons gezegd dat we hen aan hun vruchten zullen kennen. En daarom moeten mensen erop toezien dat ze hen niet toelaten die ervan blijk geven dat ze onheilig en snood zijn. Mensen mogen niet blind zijn als de werken van het vlees openbaar zijn (Gal. 5:19).

Hoe dan ook, dit alles schaaft op geen enkele wijze het recht van kinderen op de doop in de beoordeling van de kerk. Want de kinderen van zichtbare gelovigen zijn niet minder dan hun ouders ook zelf zichtbare gelovigen; aangezien de Heere Zelf verklaart dat Hij niet alleen de Gods is van de gelovige maar ook de God van diens zaad. De professoren van Leiden zegen: “Wij beperken de krachtadigheid van de doop niet tot dat moment waarop het lichaam wordt gewassen; maar met de Schrift vereisen we geloof en bekering vooraf in allen die zullen worden gedoopt, tenminste – naar het oordeel der liefde; en dit geldt evengoed voor kinderen die in het verbond zijn. In hen is, zo stellen wij, door de kracht van Gods zegening en van het Evangelieverbond, een zaad en geest van geloof en bekering; en het geldt eveneens voor de volwassenen bij wie een belijdenis van feitelijk geloof en bekering noodzakelijk is.” Zanchius zegt: “Ja zelfs moeten we geloven dat een kind van gelovige ouders reeds gedoopt is met de doop van de Geest, als we zien dat dit kind in het verbond is.”

Het is een gemakkelijke zaak om de citaten van rechtzinnige godgeleerden opeen te stapelen, met betrekking tot de eerste en de derde conclusie. Ursinus geeft zijn oordeel hieromtrent in twee stellingen. Hij zegt: “Alle wedergeborenen en die alleen ontvangen de doop op wettige wijze. De kerk bedient de doop op wettige wijze aan allen die zij rekent onder het getal van de wedergeborenen, en die alleen.” Zie ook Calvijn in zijn *Institutie*, boek 4, hoofdstuk 16, § 23-24. Witsius in zijn *Verklaring van de Twaalf Artikelen*, blz. 455 § 15:

Als je de uiterlijke zijde van de kerk beziet, God heeft daarin bepaalde uitdelers [1 Kor. 4:1] aangesteld, aan wie de taak is toebedeeld om de uitwendige voorrechten uit te delen overeenkomstig bepaalde vastgestelde regels. En dit is zeker: niemand heeft een recht op deze voorrechten als hij niet vernieuwd en geheiligd is. Want die voorrechten zijn tekenen en zegels van geestelijke genade, en die genade behoort alleen aan de gelovigen toe. Ongelovigen ontheiligen die voorrechten dan ook, als ze het aandurven om die te ontvangen. Het is de taak van de uitdelers om zulke mensen (in het algemeen maar ook aan ieder van hen afzonderlijk) ernstige en oprechte waarschuwingen te geven, opdat zij niet een oordeel

over zichzelf afroepen, als ze ondoordacht en onheilig tot deze instellingen naderen. Maar het is niet een vereiste voor de ambtsdragers dat ze de harten zouden kennen; ze moeten zich hieraan houden, dat ze een belijdenis van geloof en bekering vragen van al degenen die zich bij de gemeenschap van de kerk willen voegen. En als iemand die belijdenis met de mond doet en dit niet openlijk door zijn levenspraktijk verloochent, dan mogen de ambtsdragers zo iemand toelaten zonder dat ze daar zelf in hun ambt door geschaad zouden worden. Het is niet nodig een al te kritisch onderzoek naar iemands geestelijke staat in te stellen. De zekere kennis van het hart waarover we lezen, heeft God aan Zichzelf voorbehouden en daarom valt nergens te lezen dat God dat vereist van de dienaars in de kerk.

Zie ook Witsius verhandeling over de doop, blz. 372, 381 en 416. Zanchius in zijn verklaring van Efeze, blz. 226. Wendelinus in *Christelijke Theologie*, blz. 432. Baxter in zijn boek over de kinderdoop, blz. 327 en Bowles in *De Evangelische Pastor*, blz. 185.

Conclusie 4. Alle kinderen die afstammen van ouders waarvan tenminste één een zichtbare gelovige is, hebben in de beoordeling van de kerk recht op de doop. Zij behoren gedoopt te worden, of het nu de vader is of de moeder die de geloofwaardige belijdenis aflegt. Deze kinderen zijn op zichtbare wijze in het verbond met God en wij behoren hen te bezien als mensen van wie het aannemelijk is dat zij in het verbond behoren als het gaat om de zaligmakende weldaden daarvan. En daarom mag niemand van hen het water weren [Hand. 10:47]. De apostel zegt ons ronduit dat zij niet onheilig zijn maar heilig (1 Kor. 7:14) en daarmee personen die op wettige wijze geschikt zijn voor deze instelling. Ik vind het niet nodig om hier langer bij stil te staan want met het voornoemde ben ik ten volle tevreden gesteld. Ik ken ook niemand die dit afwijst, behalve dan diegenen die de kinderdoop volledig afwijzen.